

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Diarienummer: LI2023/03919
li.remissvar@regeringskansliet.se
kopia: li.nationellplan@regeringskansliet.se

Remissyttrande om Trafikverkets Inriktningsunderlag inför infrastrukturplaneringen perioden 2026—2037

ITS-Sweden tackar för möjligheten att lämna synpunkter på Trafikverkets Inriktningsunderlag inför infrastrukturplaneringen perioden 2026—2037.

Intelligenta transportsystem (ITS) handlar om att kombinera informationsteknik och digitalisering för att göra transporter av människor och gods smartare, mer trafiksäkra och mer hållbara. Med kombinationen av informationsteknik och digitaliseringens möjligheter kan vi effektivisera användningen av befintlig infrastruktur eller rent av ersätta traditionell fysisk infrastruktur med digitala ITS-baserade lösningar, vilket bidrar till ett mer trafiksäkert och hållbart samhälle.

Sammanfattning

Vi välkomnar Trafikverkets Inriktningsunderlag i de delar som vi och våra medlemmar verkar inom. Vi vill samtidigt lyfta fram vikten av uppkopplade intelligenta transportsystem som kopplar samman fordonet till andra fordon, väginfrastruktur, andra trafikanter och molnbaserade tjänster. Genom att integrera olika ITS-system med uppkopplade och autonoma fordon minskar trafikolyckor och trängseln i trafiken avsevärt. Med självkörande fordon och digitala tjänster har ITS en central roll i ett ekosystem där fordon interagerar med varandra, med infrastrukturen och även med slutanvändarna.

Vi delar uppfattningen att elektrifiering av transportsystemet är den långsiktigt viktigaste inriktningen för att minska växthusgasutsläppen.

Reflektioner

Vi delar uppfattningen att utbyggnad av kapacitet i elnät, laddningspooler och industrins förmåga för omställning är exempel på omständigheter som är avgörande för ökad elektrifiering av vägtransportsystemet.

Vi anser att Trafikverket bör ha en ledande roll i uppbyggnaden av ekosystemet för digitala tjänster i nära samverkan med näringslivet. Det är viktigt att Trafikverket har en bred kunskap om de lösningar som redan finns på marknaden och som kan bidra till med kompetens i hur uppbyggnaden av ekosystemet kan gå till.

I takt med att resande och transporter ökar är det viktigt att säkerställa att resandet sker på ett så klimatsmart sätt som möjligt. Vi eftersträvar ett sömlöst klimatsmart resande med hjälp av flera transportsätt över hela Norden i form av MaaS-roaming.

Vi delar uppfattningen i punkten *2.4 Teknikskiften i transportsystemet*. Det är ett viktigt synsätt att elektrifiering, digitalisering och automatisering bedöms leda till att infrastrukturen inom alla transportslag kan nyttjas effektivare. Att den avgörande drivkraften för elektrifiering kommer från styrmedel och lagstiftning.

En nog så viktig fråga när det gäller elektrifiering av personbilar är hur den stora samhällsgruppen skall ha råd att ställa om till elektrifiering. Idag har ca 10 % ställt om och då är hälften av dessa fordon

hybrider. Den stora effekten och behovet av utbyggnad är när 80% av bilägarna skall skifta system. Här tror vi att staten dock initialt behöver hjälpa till att stötta i omställningen i form av statliga bidrag.

När det gäller automatisering av fordon via avancerade förarstödsystem så är det naturligt att intelligensen sitter i fordonet och att Trafikverket fortsatt utvecklar vägsidesfunktioner och håller dessa uppdaterade. Här behöver Trafikverket hålla god dialog med näringslivet innan eventuellt vissa stödsystem avvecklas.

Stockholm den 15 april, 2024

Med vänlig hälsning,
Samuel Henningsson, ordförande i ITS-Sweden